

Индекси на оборота в сектор “Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети” за октомври и от началото на 2009 година^{1,2}

През октомври 2009 г. **оборотът** по предварителни данни намалява със 17.3% в сравнение със същия месец на предходната година (табл. 1).

В **Търговията на дребно** общият спад от 8.8% се дължи на взаимодействието между положителния темп в търговията с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - 1.9% и отрицателните темпове във всички останали съставни групи. Близко до нивото на октомври 2008 г. остава търговията с автомобилни горива и смазочни материали, при която намалението е 0.2% и търговията с фармацевтични и медицински стоки, регистрирала спад от 0.7%. Значително влияние върху индекса в посока намаление оказва търговията с компютърна и комуникационна техника и търговията с битова техника, мебели и други стоки за бита, при които спадът достига съответно 23.8% и 18.6%, като двете дейности заедно формират около 30% от обема на оборота.

В **Търговията на едро** е отчетено намаление от 16.2%, резултат от отрицателните темпове във всички съставни дейности. Незначителен е спадът в търговията със селскостопански суровини и живи животни - 0.7% и в търговията с нехранителни потребителски стоки - 2.6%, които създават около 20% от обема на оборота. Негативно влияние върху стойността на общия индекс оказва голямото намаление в търговията с машини, оборудване и части за тях и търговията с компютърна и комуникационна техника - съответно 37.5 и 23.6%, с относителен дял на двете дейности в обема на оборота общо около 10%.

Най-голямо е намалението в **търговията с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт** - 45.7%, което се дължи основно на регистрирания спад в търговията с автомобили и мотоциклети - 46.0%, тъй като дейността създава около 93% от обема на оборота.

През октомври 2009 г. **оборотът** нараства с 3.0% в сравнение с предходния месец, вследствие на положителните темпове и в трите основни търговски дейности. Най-висок ръст е отчетен в **търговията с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт** - 9.5%, но стойността на индекса се определя от увеличението в **търговията на дребно** и **търговията на едро** - съответно 3.1 и 2.3%, тъй като двете дейности формират около 94% от търговския оборот.

За периода януари - октомври 2009 г. **оборотът** намалява с 14.5% спрямо същия период на предходната година, което се дължи на отрицателните темпове и в трите основни търговски дейности. Намалението варира от 8.4% за **търговията на дребно** до 39.7% за **търговията с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт**, но стойността на общия индекс се определя основно от спада в **търговията на едро** - 12.9%, поради големия относителен дял на дейността в обема на оборота - около 70%.

Таблица 1

**Индекси на оборота в сектор "Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети"
за октомври и от началото на 2009 година³**

(Предварителни данни)

Икономически дейности	Октомври			Януари - октомври
	2005 = 100	предходният месец = 100	съответният месец на 2008 = 100	Съответният период на 2008 = 100
Общо	111.4	103.0	82.7	85.5
Търговия с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт	115.5	109.5	54.3	60.3
Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	103.9	102.3	83.8	87.1
в това число:				
Търговия на едро със селскостопански суровини и живи животни	194.3	100.4	99.3	87.9
Търговия на едро с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	106.1	95.2	85.8	94.0
Търговия на едро с нехранителни потребителски стоки	110.5	101.8	97.4	99.0
Търговия на едро с компютърна и комуникационна техника	123.9	101.5	76.4	79.6
Търговия на едро с машини и оборудване със стопанско предназначение и части за тях	102.8	96.4	62.5	72.9
Търговия на едро с неселскостопански междинни продукти, отпадъци и скрап	94.2	107.4	80.6	83.3
Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети	134.7	103.1	91.2	91.6
Търговия на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия	132.4	100.7	101.9	102.6
Търговия на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки	143.8	100.7	86.1	89.3
Търговия на дребно с автомобилни горива и смазочни материали	131.0	105.4	99.8	92.4
Търговия на дребно с фармацевтични и медицински стоки, козметика и тоалетни принадлежности	136.5	103.9	99.3	99.7
Търговия на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия	151.6	102.9	86.3	90.4
Търговия на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита	159.6	105.5	81.4	84.3
Търговия на дребно с компютърна и комуникационна техника и други потребителски стоки	115.8	99.4	76.2	81.5
Търговия на дребно, извършвана извън магазини	98.2	100.8	91.7	94.8

Окончателните данни за септември са публикувани в интернет сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg/iTrade/iTrade.htm>).

¹ Данните за октомври 2009 г. са предварителни.

² От януари 2009 г. индексите на оборота се изчисляват по новата класификация на икономическите дейности КИД - 2008. Едновременно с това се сменя и базисната година - от 2000 на 2005. Данните за годините от 2001 до 2008 са преизчислени по КИД - 2008, пребазирани към новата базисна 2005 г. и са публикувани в страницата на НСИ (<http://www.nsi.bg/iTrade/iTrade.htm>).

Месечните индекси на **оборота** отразяват краткосрочните изменения в стойността на показателя между два сравнявани периода по съпоставими цени. Информацията може да бъде използвана за оценка на текущото състояние и тенденциите в развитието на търговския сектор, а също и за краткосрочни прогнози.

За изчисляването на индексите се извършва наблюдение на търговските предприятия, като се използва представителна извадка, формираща около 70% от годишните приходи на наблюдаваната съвкупност.

Месечните индекси на оборота се изчисляват при постоянна база 2005 г. чрез сравняване на стойността на продажбите по съпоставими цени. Влиянието на цените се елиминира чрез дефлиране на оборота, като се използват индексите на потребителските цени и индексите на цените на производител.

³ В таблицата не се публикуват данните, които според Закона за статистиката са конфиденциални и представляват статистическа тайна.